

Beklemek

– MESUT ÇİFTÇİ · 26 Eylül 2024

Beklemek, insanın hayatında kaçınılmaz bir gerçek. Beklemek hem bir sabır sınavı hem de ruhsal olgunlaşmanın temel yollarından biri. Hayatın belirsizlikleri içinde varoluşumuzu şekillendirirken, beklemek çoğu zaman elimizde olan tek eylemdir. Ancak her bekleyiş anlamlı değildir; sabırsızlıkla acele edilen yanlış bekleyişler bazen bizi yanlış yollara sürükleyebilir. İnsan beklemeyi bildi mi hayattaki olumsuzlukların tamamına yakını zihinsel ve ruhsal olarak halletmiş demektir. Çünkü bu dünyadaki en büyük sınavımızdır beklemek ve aslına bakılırsa başlı başına bir eziyettir. Biz insanlar ömrümüz boyunca her şeyi bekleriz. Okulun bitmesini bekleriz, otobüsün gelmesini bekleriz, mesainin bitmesini bekleriz, banka kuyruğunda sıranın bize gelmesini bekleriz, büyümeyi bekleriz; bekleriz de bekleriz. Ömrümüzün büyük bir bölümü beklemekle geçer. Güzel günlerin gelmesini bekleriz örneğin ya da iyileşmeyi bekleriz. Beklenen şeyler ve kişiler değişse de beklemek eylemi hiç değişmez. İşte gerçek bu iken insana düşen beklemeyi bilmektir. Çünkü insan yapısı gereği sabırsız ve aceleci bir varlıktır. Çoğu zaman beklemeyi bilmez ve bu sebepten de kazançların hepsini kayba çevirebilir. Elbette beklemek de çeşit çeşittir ve bu durumda beklemeyi bilmek de çeşit çeşittir.

Yaş almış ve zamanın içerisinde olgunlaşmış insanın en temel özelliği yaşadığı zaman süresince beklemeyi öğrenmiş olmasıdır. Sun Tzu "Eğer nehrin kenarında yeterince beklersen, düşmanlarının cesetlerinin önünden akıp gittiğini görürsün." demiştir. İnsan neyi, ne zaman ve nasıl bekleyeceğini bilmediğinde, bekleyiş bir eziyete dönüşebilir. Burada önemli olan elbette "yeterince" nin ne kadar olduğunu bilebilmek ve kestirebilmektir. Bundan daha önemlisi ise neyi bekleyip neyi beklemeyeceğini ve nasıl bekleyeceğini bilmesidir insanın. Ömrü boyunca bir satır kitap okumamış, okul bitirmemiş bir insanın profesör olmayı beklemesi lüzumsuz bir bekleyiştir örneğin veyahut fazla kiloları olan ve spor yapmayı sevmeyen bir insanın olimpiyatlara katılıp altın madalya almayı beklemesi lüzumsuz bir

bekleyiştir. Doğru şeyi beklerken de yalnızca beklemek beklenen şeye kavuşmayı engelleyebilir. Beklerken aynı zamanda da beklenilene hazırlanmak; beklenilene yetişmeye hazırlanmak gerekir. Ancak bazı zamanlarda da hiçbir şey yapmadan yalnızca beklemek gerekir ki bu da çoğu zaman çoğu insan için oldukça zor bir durumdur.

Bende diğer insanlar gibi kısa ömrümce birçok şeyi bekledim. Beklemenin birçok çeşidini bilirim. Beklemenin oldukça eziyetli bir durum olduğunu da çok iyi bilirim. Küçük bir çocukken büyümeyi beklerdim. Zira çocukluğum pek de olumlu ve yaşanılabilir bir çevre içerisinde geçmedi. Sonra ömrümce hayatıma dahil olması gerekirken dahil olmamış insanların hayatıma dahil olmalarını bekledim. Ancak bu ve bunun gibi çoğu beklentimin boşuna olduğunu sonraları öğrendim. Hayat insanın kontrol edemediği ve asla kontrol edemeyeceği bir örgüsel yapıya sahip. Hayat her zaman çok bilinmeyenli bir denklem. Meşhur Matrix filminde filmin baş karakteri Neo eğitilirken eğitim simülasyonları ekrandan video gibi izlenebiliyordu. Ancak Matrix'in içerisinde girdiği zaman ekranda görüntüler değil yalnızca bilgisayar program kodları akışı görülebiliyordu. Bunun nedenininse Matrix'in eğitim simülasyonlarından daha karmaşık bir yapısının olduğu söyleniyordu. İşte hayatta kitaplarda okuduğumuzdan, filmlerde izlediğimizden ve tahayyül ettiğimizden daha kompleks bir yapıya sahip. Öyle ki insan kaybettim derken kazanabilir, kazandım derken kaybedebilir. Hiç hesapta yokken mutluluk kapısını çalabilir ya da hiç hesapta yokken hüznün içinde kaybolabilir. Elbette bu denklemin bitiş noktası kaçınılmaz olan ölümdür. Her doğan bir gün mutlaka ölecektir. Hayatta değişmeyen tek gerçek ölümün kendisidir. Gerçi ölümün bir tür hastalık olduğunu düşünen ve tedavi edilebileceğini düşünen hayalperest insanlar da yok değil hayatta. Her ne kadar saçma gibi gelse de bu saçma gelme durumu şu anki değer yargılarımızın bir çıkarımı olarak ortaya çıkmakta. Sahip olduğumuz değer yargıları, kanunlar, kurallar, ahlak ve inançlarımız ne olduğumuza ve ne olmadığımıza göre şekilleniyor mu netice itibarıyla? Denklemimizin içerisinde eğer ölüm gerçeği varsa sonuçta bu gerçeğe göre değer buluyor kendine. Bu denklemden ölüm çıkarsa elbette sonuç da ona nispette değişecektir. İnanç sistemlerinde mükafat ve ödül diyarı olarak bilinen "Cennet" kavramında da şu anki hayatımızdan farklı olarak ölüm, hastalık, acı ve sıkıntı olmayan bir hayattan bahsedilir. Dünyamız ve yaşamımız ölüm, hastalık, acı ve sıkıntı gerçekleriyle şekillenmişken bunların olmaması durumunu gerçekten anlayabileceğimizi elbette düşünmüyorum. Sonlu dünyamızda sonsuzluğu anlamak, anlayabilmek pek de mümkün olmasa gerek.

Gelelim beklemenin aynı zamanda bir eziyet olduğu gerçeğine. Beklemek her ne kadar bir sınav ve olgunlaşma yolu olsa da, bir o kadar da insan ruhuna eziyet veren bir süreçtir. Ancak, doğru şeyi, doğru zamanda ve sabırla beklemek, bekleyişin getireceği acıyı da hafifletebilir. Beklemek bir eziyettir, evet; ancak insanı en çok zorlayan beklemek değildir aslında. Beklerken geçen zamanın ne kadar belirsiz ve kontrol edilemez oluşudur bizi yıpratır. Zira insan, kontrol etmek istediği her şeye karşı büyük bir arzu ve tutku duyar; zaman ise her an elimizden kayıp giden ve asla kontrol altına alınamayan o şeydir. Beklemek, zamanı kontrol edemediğimiz sürekli bir hatırlatıcısıdır ve bu da insanı en derin yerinden yaralar. Çünkü insan, doğası gereği hayatındaki her şeye şekil vermek, yön vermek, onu kendi isteklerine göre bükme ister. Ancak beklemek, bu isteğe karşı durur ve bizi, varlığımızın en temel

kırılganlığı ile yüzleştirir: Zaman karşısında çaresiziz.

Yıllar geçtikçe insanın bu çaresizliği kabul etmesi gerekir. Zira zamanla savaşılmaz, ona boyun eğilir. Beklemeyi öğrenmek, zamanın akışını kabul etmek ve onu kendi lehimize çevirebilmek demektir. Belki de bu yüzden olgunlaşmak, beklemeyi bilmekle doğru orantılıdır. İnsan olgunlaştıkça, zamanın aslında bir düşman değil, bir öğretmen olduğunu fark eder. Her geçen dakika, her saat ve her gün bize bir şeyler öğretir; yeter ki biz bu öğretileri anlamaya açık olalım. Ancak elbette bu, beklemenin verdiği acıyı ortadan kaldırmaz. Beklemek, ne kadar bilgelik getirse de her zaman bir içsel savaşın da sebebi olur. İnsanın içindeki sabırsızlık, o uzun bekleyişlerin ortasında derin bir sancıya dönüşür. Bir işin sonuçlanmasını beklerken, bir sevdiğin gelmesini beklerken ya da hayatın daha güzel bir dönemine geçmeyi beklerken içimizdeki bu sabırsızlık, biz fark etmeden biriktikçe büyür ve nihayetinde ruhumuzda derin yaralar açar. O yaralar, bazen kapanması zor izler bırakır. Çünkü insan her bekleyişinde umut taşır ve bu umut, gerçekleşmediğinde derin bir hüsrarla sonuçlanır.

Beklemekle ilgili bir diğer hakikat ise, beklenenin gelmemesi durumunda yaşadığımız hayal kırıklığıdır. Çoğu zaman, beklerken hayal ettiğimiz sonucun, düşündüğümüz gibi olmayabileceğini hesaba katmayız. İşte bu, insanın en zayıf noktalarından biridir: Beklerken hayaller kurar, o hayalleri gerçek sanır ve o hayaller gerçekleşmediğinde bir kez daha yıkılır. Bu yüzden, belki de hayattan öğrendiğim en önemli şeylerden biri, beklerken o bekleyişin sonucunu değil, kendisini kucaklamak oldu. Çünkü çoğu zaman sonuçlar beklentilerimizden çok farklı olur. O halde insan, sadece sonuca değil, bekleyişin kendisine anlam yüklemeyi öğrenmelidir. Tıpkı yağmurun geleceğini bilmeden yağmur duasına çıkmak gibi. Sonucunun ne olacağını bilmeden, sadece o sürecin kendisiyle barışık olmak gibi. Beklerken içsel huzuru koruyabilmek, belki de beklemenin en zor ve en değerli sanatıdır. Çünkü insan, neyi beklediğinden bağımsız olarak, sürecin kendisinde derin bir anlam bulabildiğinde olgunlaşır ve bu olgunluk, insana beklerken bile huzur verebilir. Ancak her şeye rağmen, beklemek bir sınavdır. Sabır, bu sınavın anahtarıdır. Sabırsızlık ise bu sınavı kaybetmenin en kestirme yoludur. Nehir kenarında beklemek, cesetlerin akıp gitmesini seyretmek gibi basit bir öğreti; bize zamanın, bekleyişin ve sabrın ne kadar kıymetli olduğunu hatırlatır. Beklemek bir işkence gibi görünse de insanın ruhunu şekillendiren bir süreçtir. Bekleyerek öğreniriz, bekleyerek büyürüz ve bekleyerek olgunlaşırız. Beklerken çektiğimiz acılar, bizi sabır konusunda ustalaştırır ve ruhumuza derinlik katar.

İnsan ruhu, beklemekten ve sabırdan yoğruldukça, kendine daha geniş bir alan açar. Zamanla baş edebilmeyi öğrendikçe, yaşamın karmaşası içinde daha sağlam adımlar atmaya başlar. Zamanı kabullenir, onu kucaklar ve bir süre sonra zamanın içinde bir anı yakalar: Bekleyişin bitiş anı. O an geldiğinde, beklediğimiz şeyin ne olduğunu belki de tam olarak anlayamayız; ancak o ana kadar yaşadığımız her şey, bizi o ana hazırlamıştır ve belki de en büyük kazanım, bekleyişin sonucundan ziyade, beklerken öğrendiklerimizdir. Velhasıl-ı kelim ben bu satırları yazarken bile bir şeyleri bekliyorum. Siz okurlar da bu satırları okurken bir şeyleri beklemektesiniz. Belki de bu yazının bitmesini.

(NOT: Ömrünüzce beklediğiniz en ilginç şey neydi? Bu sorunun cevabını yorum kısmına yazabilirsiniz. Gerçekten cevaplarınızı merakla BEKLİYORUM.)